Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Central), judecător Veaceslav Nicula

Dosarul nr. 2ai-355/24
(2-19082884-02-2ai-31122024)

D E C I Z I E

6 mai 2025 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

Instanța compusă din:
Președintele completului Ruxanda Pulbere
Judecători Ala Malîi și Roman Pascari

Examinând în procedură scrisă cererea de apel declarată de reprezentantul Î.M.G.F.L. ”Nr. 15” din Chișinău în procedura falimentului, Crupnic Viorica,

în cauza de insolvabilitate la cererea lichidatorului Î.M.G.F.L. ”Nr. 15” din Chișinău în procedura falimentului, Sacaliuc Igor, împotriva terților popriți Severin Valentin și Severin Oxana cu privire la validarea popririi şi încasarea datoriei calculate pentru consumul serviciilor locativ-comunale,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 28 martie 2024, prin care s-a respins cererea lichidatorului Î.M.G.F.L. ”Nr. 15” din Chișinău în procedura falimentului, Sacaliuc Igor, împotriva terților popriți Severin Valentin și Severin Oxana cu privire la validarea popririi şi încasarea datoriei calculate pentru consumul serviciilor locativ-comunale,-

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

1. În procedura Judecătoriei Chișinău (sediul central) se află în examinare cauza de insolvabilitate intentată în privința Î.M.G.F.L. ”Nr. 15” din Chișinău în procedura falimentului.
2. La 25 februarie 2019, lichidatorul Î.M.G.F.L. „Nr. 15” din Chișinău, în procedura falimentului, Sacaliuc Igor a înaintat cerere prin care a solicitat validarea popririi și încasarea din contul terților popriți Severin Valentin și Severin Oxana a datoriei pentru serviciul de energie termică (încălzire) în sumă de 5 464,94 lei și pentru prepararea apei calde în sumă de 6 322,45 lei, în contul creditorului Î.M.G.F.L. „nr.15” din mun. Chișinău, în procedura falimentului.
3. În motivarea cererii de validare a popririi lichidatorul a menționat că conform Extrasului din fișa locuinței nr. 402638, Severin Valentin și Severin Oxana sunt proprietari ai

apartamentului *****. Aceştea au beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele şi tarifele în vigoare.

4. Conform informației Întreprinderii Municipale „Infocom” și S.R.L. „Infobon”, cât și conform facturii înaintate spre plată, până la 1 decembrie 2018, Severin Valentin și Severin Oxana au acumulat o datorie pentru serviciul de energie termică (încălzire) în sumă de 5 464,94 lei și pentru prepararea apei calde în sumă de 6 322,45 lei.
5. În vederea înființări popririi lichidatorul Î.M.G.F.L. „Nr. 15” din mun. Chișinău, Sacaliuc Igor a înaintat la adresa terților popriți o somație prin care a adus la cunoștință acestora despre înființarea popririi și a solicitat ca în termen de 5 zile de la data comunicării popririi să achite la contul de acumulare a lichidatorului suma datorată. Somația a fost recepționată de către unul dintre terții popriți la 5 februarie 2019.

Poziţia instanţei de fond:

6. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 28 martie 2024 s-a respins cererea lichidatorului Î.M.G.F.L. ”Nr. 15” din Chișinău în procedura falimentului, Sacaliuc Igor, împotriva terților popriți Severin Valentin și Severin Oxana cu privire la validarea popririi şi încasarea datoriei calculate pentru consumul serviciilor locativ-comunaleși s-a desființat poprirea.
7. Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că lichidatorul Î.M.G.F.L. „Nr. 15” din Chișinău în procedura falimentului, Sacaliuc Igor solicită prin cererea de validare a popririi încasarea datoriei formate până la 1 decembrie 2018, pe când din masa debitoare a Î.M.G.F.L. „Nr. 15” din mun. Chișinău, fac parte doar datoriile acumulate până la intentarea procesului de insolvabilitate 2 martie 2017.
8. Respectiv poprirea a fost înființată prin somație pentru o sumă de 11787,39 lei, atât pentru datoriile formate până la intentarea procesului de insolvabilitate, cât și după intentarea procesului de insolvabilitate.
9. Din interpretarea art. 126 din Legea insolvabilității, creanțele datorate debitorului insolvabil născute după intentarea procesului de insolvabilitate sunt creanțe curente și nu pot fi valorificate prin intermediul instituției popririi.
10. Astfel, la examinarea cererii de validare a popririi în care obiect al litigiului este încasarea de la terț a unei datorii apărute după intentarea procesului de insolvabilitate, aceasta urmează a fi considerată ca datorie curentă, litigiul urmând a fi examinat în instanța de drept comun în procedură contencioasă, conform normelor de competență, dat fiind faptul că în conformitate cu art. 5 alin. (2) din Legea insolvabilității, instanța de insolvabilitate judecă numai litigiile ce țin de masa debitoare.
11. Totodată, a reținut că la data examinării cererii a fost stinsă datoria pentru serviciile în cauză, prestate și pretinse prin somația de validare a popririi.

Solicitarea apelantului:

12. Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 28 martie 2024, reprezentantul Î.M.G.F.L. ”Nr. 15” din Chișinău în procedura falimentului, Crupnic Viorica a depus apel împotriva hotărârii menționate, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii și pronunțarea unei decizii privind admiterea cererii de validare a popririi integral.

Argumentele părților:

13. În motivarea apelului reprezentantul Î.M.G.F.L. ”Nr. 15” din Chișinău în procedura falimentului, Crupnic Viorica a indicat că instanța nu a elucidat circumstanțele importante ale cauzei, precum și nu a aplicat corect normele de drept ce guvernează raportul juridic litigios.
14. A subliniat că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 27 octombrie 2021 au fost încasate de la noul proprietar Cecan Irina datoriile pentru energia termică pentru perioada 1 decembrie 2018 – 1 martie 2021. Astfel, se face imposibilă solicitarea achitării datoriilor formate până la 1 decembrie 2018.
15. Conform art. 8 alin. (6) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 *„Cererile de apel se examinează în procedură scrisă, în termen de până la 60 de zile de la data intentării procedurii de apel, în condiţiile examinării cauzei în primă instanţă. Instanţa de apel poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar. Cererile de apel şi de recurs se examinează în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, cu excepţiile stabilite în prezenta lege”.*
16. Astfel, respectând principiul contradictorialității, instanța de apel a expediat în adresa intimaților încheierea instanței prin care s-a dispus examinarea cererii de apel în procedură scrisă, li s-a comunicat acestora cererea de apel și înștiințați despre necesitatea depunerii referinței, însă până la data examinării apelului intimații nu au depus referință asupra apelului declarat.

Aprecierea instanței de apel:

17. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor invocate de apelant și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide că apelul urmează a fi respins și hotărârea primei instanțe menținută reieșind din considerentele ce succed.
18. Potrivit art. 356 Cod de procedură civilă *„cererea de declarare a insolvabilităţii se judecă în instanţă conform normelor generale din prezentul cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia insolvabilităţii”.*
19. Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, *„procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.”*
20. În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă *”instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces”.*

21. Potrivit art. 385 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă ”*instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe”.*
22. Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 § 43).
23. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.
24. Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).
25. În conformitate cu prevederile art.118 alin. (1) Cod de procedură civilă ”*fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale*”, iar conform art. 130 Cod de procedură civilă ”*instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei*”.
26. Totodată, potrivit art.122 alin. (1) Cod de procedură civilă ”*circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.”*
27. Din suportul probatoriu urmează că prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 2 martie 2017 s-a intentat procesul de insolvabilitate față de Î.M.G.F.L. ”Nr. 15” din Chișinău, iar prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 7 iulie 2017 s-a dispus trecerea în procedura de faliment în vederea lichidării patrimoniului Î.M.G.F.L. ”Nr. 15” din Chișinău și distribuirii produsului rezultat, cu dizolvarea debitorului.
28. Potrivit informației despre achitarea serviciilor locativ-comunale de către proprietarii ***** pentru perioada februarie 2011 – noiembrie 2018, se atestă o datorie la plata pentru serviciul de energie termică (încălzire) în sumă de 5 464,94 lei și pentru prepararea apei calde în sumă de 6 322,45 lei.
29. Conform informației din Registrul bunurilor imobile, până la 5 aprilie 2019, proprietari a apartamentului menționat au fost Severin Valentin și Severin Oxana.
30. La 15 ianuarie 2019 lichidatorul Î.M.G.F.L. ”Nr. 15” din Chișinău a expediat în adresa lui Severin Valentin și Severin Oxanei somația, prin care a solicitat achitarea în termen de 5 zile a sumei de 5 464,94 lei pentru serviciul de energie termică (încălzire) și sumei de 6 322,45 lei pentru prepararea apei calde.

31. Bazându-se pe faptul că Severin Valentin și Severin Oxana datorează Î.M.G.F.L. ”Nr. 15” din Chișinău suma de 5 464,94 lei pentru serviciul de energie termică (încălzire) și suma de 6 322,45 lei pentru prepararea apei calde, lichidatorul a solicitat instanței de insolvabilitate validarea popririi și încasarea de la aceștia a sumelor respective.
32. Examinând cauza, prima instanță a respins cererea privind validarea popririi.
33. Așadar, în temeiul art.126 alin.(1)-(3) al Legii insolvabilității *” sînt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele băneşti în numerar şi fără numerar, în monedă naţională şi în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile incorporale care sînt datorate debitorului ori sînt deţinute în numele său de un terţ sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. De asemenea, pot fi poprite bunurile mobile corporale ale debitorului deţinute de un terţ în numele lui şi creanţa cu termen ori sub condiţie. În acest caz, poprirea nu va putea fi executată decît după ajungerea la termen ori de la data îndeplinirii condiţiei. Poprirea se înfiinţează prin somaţie a administratorului insolvabilităţii/lichidatorului şi se comunică terţului menţionat la alin.(1) împreună cu o copie certificată de pe hotărîrea de intentare a procedurii de insolvabilitate/faliment asupra debitorului. Prin somaţie se va pune în vedere terţului, care devine, potrivit alin.(1), terţ poprit, interdicţia de a plăti fără acordul administratorului insolvabilităţii/lichidatorului sumele de bani sau de a transmite bunurile mobile pe care le datorează debitorului ori pe care i le va datora, declarîndu-le indisponibilizate. De la data comunicării somaţiei de înfiinţare a popririi şi pînă la achitarea integrală a obligaţiilor, inclusiv pe perioada suspendării urmăririi silite prin poprire, terţul poprit nu va face nicio altă plată sau operaţiune care ar putea diminua bunurile indisponibilizate. Orice operaţiune efectuată cu aceste sume sau bunuri după data comunicării somaţiei de înfiinţare a popririi este nulă. Cînd se popresc sume cu scadenţe succesive, indisponibilizarea se întinde nu numai asupra sumelor ajunse la scadenţă, ci şi asupra celor exigibile în viitor. Indisponibilizarea se întinde şi asupra fructelor civile ale creanţei poprite, şi asupra oricăror alte accesorii născute chiar după înfiinţarea popririi”.*
34. Alin.(5) a aceluiași articol prevede că *”în termen de 5 zile de la comunicarea popririi, iar în cazul sumelor de bani datorate în viitor – de la scadenţa acestora, terţul poprit este obligat să plătească direct pe conturile de acumulare indicate de administratorul insolvabilităţii/lichidator ori să consemneze suma de bani, dacă creanţa poprită este exigibilă, sau, după caz, să indisponibilizeze bunurile mobile incorporale poprite şi să trimită dovada către administratorul insolvabilităţii/lichidator pentru a fi preluate”*, iar alin.(9) – că *”dacă terţul poprit nu îşi îndeplineşte obligaţiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolvabilităţii/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terţul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanţa de insolvabilitate în vederea validării popririi”.*
35. În acord cu art.126 alin.(10) și (11) al Legii insolvabilității *” Instanţa de insolvabilitate îi va cita pe administratorul insolvabilităţii/lichidator, precum şi pe terţul poprit, şi, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluţionării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanţa de validare, terţul poprit poate opune creditorului urmăritor toate excepţiile şi mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărîrea de validare a popririi*

este supusă numai apelului de către terţul poprit. Dacă din probele administrate rezultă că terţul poprit îi datorează sume de bani debitorului, instanţa de insolvabilitate va adopta o hotărîre de validare a popririi, prin care va încasa de la terţul poprit suma datorată debitorului, iar în caz contrar, va decide desfiinţarea popririi. Poprirea înfiinţată asupra unei creanţe cu termen sau sub condiţie poate fi validată, dar hotărîrea nu poate fi executată decît după ajungerea creanţei la termen sau la data îndeplinirii condiţiei, după caz. Dacă sumele sînt datorate periodic, poprirea se validează atît pentru sumele ajunse la scadenţă, cît şi pentru cele care vor fi scadente, în ultimul caz validarea producîndu-şi efectele numai la data cînd sumele devin scadente".

36. Totodată, Legea insolvabilității definește *masă debitoare* – bunuri, inclusiv mijloace băneşti în numerar şi fără numerar, în monedă naţională şi în valută străină, aflate în proprietatea debitorului la data intentării procesului de insolvabilitate, dobîndite sau recuperate pe parcursul acestuia, cu excepţia bunurilor care, potrivit legii, nu sînt pasibile de executare silită; *obligaţii de plată curente* – impozite, taxe şi alte obligaţii de plată, credite şi dobînzi aferente, majorări de întîrziere (penalităţi), calculate din momentul intentării procesului de insolvabilitate.
37. Raportând prevederile normelor legala la circumstanțele cauzei, Colegiul civil constată că hotărârea primei instanțe legală și întemeiată.
38. Colegiul civil reține că pentru soluționarea corectă a cererii de validare a popririi este necesară delimitarea clară între creanțele ce fac parte din masa debitoare și obligațiile născute ulterior deschiderii procedurii de insolvabilitate.
39. În procedura de insolvabilitate, raporturile patrimoniale născute anterior deschiderii procedurii se disting de cele apărute ulterior, întrucât, din momentul intentării procesului, patrimoniul debitorului este administrat în interesul procedurii și destinat satisfacerii creanțelor existente la acea dată, iar circuitul patrimonial ulterior nu poate fi confundat cu pasivul acumulat anterior.
40. Obligațiile născute după deschiderea procedurii au caracter curent și se supun unui regim juridic distinct, întrucât ele rezultă din activitatea desfășurată în perioada procedurii și nu reprezintă creanțe incluse în masa debitoare supusă distribuirii.
41. Această distincție este esențială în prezenta cauză, deoarece lichidatorul urmărește, prin procedura validării popririi, încasarea unei creanțe pretins datorate debitorului Î.M.G.F.L. „Nr. 15" de către terții popriți Severin Valentin și Severin Oxana, însă suma solicitată este determinată prin cumularea unor prestații periodice aferente atât perioadei anterioare, cât și celei ulterioare deschiderii procedurii.
42. Serviciile comunale de încălzire și preparare a apei calde au caracter periodic și generează obligații succesive de plată, fiecare prestație lunară constituind o obligație distinctă ce se naște la momentul furnizării serviciului și emiterii facturii aferente, astfel încât obligațiile aferente perioadei ulterioare intentării procedurii reprezintă raporturi juridice noi, născute în cursul procedurii.
43. În consecință, prestațiile aferente perioadei ulterioare deschiderii procedurii constituie obligații curente și nu pot fi valorificate în bloc, prin procedura validării popririi, ca și cum ar reprezenta integral o creanță aferentă masei debitoare.
44. În condițiile în care suma pentru care s-a solicitat validarea popririi include prestații aferente unor perioade cu regim juridic distinct, instanța nu poate valida poprirea pentru o creanță determinată global, fără delimitarea clară a sumelor ce pot constitui creanțe

aferente perioadei anterioare procedurii de cele ce reprezintă raporturi curente născute ulterior.

45. Or, procedura validării popririi presupune existența unei creanțe certe, lichide și exigibile datorate debitorului de către terțul poprit, iar în lipsa unei individualizări clare a sumei ce poate fi urmărită în cadrul procedurii, instanța nu poate substitui partea în stabilirea întinderii exacte a pretențiilor și nici nu poate proceda la recalcularea acestora din oficiu.
46. Totodată, competența instanței de insolvabilitate vizează exclusiv litigiile ce țin de masa debitoare, iar raporturile juridice născute ulterior deschiderii procedurii urmează a fi valorificate potrivit regulilor dreptului comun, în fața instanței competente.
47. Prin urmare, includerea în suma supusă popririi a unor obligații născute după intentarea procedurii de insolvabilitate face imposibilă validarea popririi în forma solicitată, întrucât mecanismul popririi poate opera doar în privința creanțelor certe ce pot fi urmărite în cadrul procedurii.
48. În aceste condiții, prima instanță în mod întemeiat a constatat lipsa temeiurilor pentru validarea popririi, hotărârea atacată fiind legală și întemeiată, motiv pentru care aceasta urmează a fi menținută.
49. Colegiul civil nu poate reține argumentele invocate în apel privind pretinsa imposibilitate de a solicita achitarea datoriilor formate până la 1 decembrie 2018, întrucât faptul încasării datoriilor aferente unei perioade ulterioare de la noul proprietar nu exclude, prin el însuși, dreptul creditorului de a pretinde achitarea obligațiilor formate anterior de către persoanele responsabile pentru acea perioadă, în condițiile în care cererea dedusă judecății a fost respinsă nu pentru inexistența datoriei, ci ca urmare a imposibilității valorificării creanței pretinse prin procedura validării popririi în cadrul dosarului de insolvabilitate.
50. Prin urmare, argumentele apelantei nu sunt de natură să infirme concluziile instanței de fond și nu pot conduce la o altă soluție.
51. În final, având în vedere că hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, iar criticele formulate în apel sunt nejustificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge cererea de apel şi de a menține hotărârea primei instanțe.
52. În conformitate cu prevederile art.1 alin.(4) și art.8 alin.(6)-(7) din Legea insolvabilității nr.149/29.06.2012 și art.385, art.390 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de reprezentantul Î.M.G.F.L. ”Nr. 15” din Chișinău în procedura falimentului, Crupnic Viorica.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Central) din 28 martie 2024, emisă în cauza de insolvabilitate la cererea lichidatorului Î.M.G.F.L. ”Nr. 15” din Chișinău în procedura falimentului, Sacaliuc Igor, împotriva terților popriți Severin Valentin și Severin Oxana cu privire la validarea popririi şi încasarea datoriei calculate pentru consumul serviciilor locativ-comunale.

Decizia instanţei de apel nu se supune recursului, fiind definitivă şi irevocabilă de la pronunţare.

Președintele completului Ruxanda Pulbere

Judecători Ala Malîi

Roman Pascari